

θήκης εμπιστευθείσης υπό Ουελιέλμου, Ἐκλέκτορος τῆς Ἑσσης, τῷ Μέγερ Ἀνσέλμῳ Ρόθτσιλδ, οὗ οἱ υἱοὶ πέντε τὸν ἀριθμὸν ἐνεκατέστησαν εἰς πέντε μεγάλας πόλεις, τὴν Φραγκφούρτην, Νεάπολιν, Βιέννην, Παρισίους καὶ Λονδῖνον.

Ὁ ἀρτίως ἀπαθανὼν βαρὼν, οὗ τὴν εἰκόνα παρατίθεμεν, διεκρίθη οὐ μόνον ὡς τραπεζίτης ἀλλὰ καὶ ὡς πολιτικός, καὶ ὡς ὁ μετ' ἐπιτυχίας διεξαγαγὼν τὸ κίνημα ὑπὲρ ἀστυκῆς καὶ θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, ἥτις ἀπέβη εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ καταργοῦντος τὰς τῶν Ἰουδαίων ἀνικανότητος νόμου. Ἐξελέχθη πρῶτον ὡς βουλευτὴς τοῦ Λονδίνου ἐν ἔτει 1847 καὶ πάλιν ἐπα-

εῖς Φακίρ, ἥτοι Δερβίσης, ὅστις οὐδέποτε μετεχειρίετο ἐλευθέρως τὴν γλῶσσαν του ἐν ταῖς συνδιαλέξεσιν. Ἐὰν ἐν νεῦμα ἡ σημεῖον ἔρχει ἐφείδετο τῶν λόγων· παρὰ πάντων δὲ ἐθεωρεῖτο ἥσυχος, ἀδολβῆς ἀλλ' ἐξυπνος ἄνθρωπος, τὸν ἐκάλουν δὲ ἅγιον Δερβίσην.

Ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἔζη πλούσιος κύριος, ἀγαθὸς μὲν ἀλλὰ ἐκδοτος εἰς ἀστεϊότητα. Ἡμέραν τινα ἐπρότεινεν εἰς τινὰς φίλους νὰ πορευθῶσι μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν ἅγιον Δερβίσην πρὸς ἐπίσκεψιν. «Ἐπιθυμῶ», εἶπεν ὁ κύριος, «νὰ τῷ ὑποβάλω τρία ζητήματα εἰς τὰ ὅποια ποτὲ δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀπαντήσῃ». Εὗρον



Ὁ βαρὼν ΡΟΘΤΣΙΛΔ

νειλημμένως ἐξελέχθη μέχρι τοῦ 1858 ὅτε ἐπετράπη αὐτῷ νὰ καταλάβῃ τὴν ἔδραν τοῦ βουλευτοῦ χωρὶς νὰ δώσῃ τὸν συνήθη ὄρκον, «πίστεως ἀληθοῦς χριστιανοῦ». Ἐξηκολούθησε δὲ νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν πόλιν τοῦ Λονδίνου μέχρι τοῦ 1874. Ἡ περιουσία ἦν κατέλιπεν ὑπολογίζεται εἰς 13,000,000 λίρας στερλίνας, διέθηκε δὲ 10000 λίρας νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς πτωχοὺς.

Ο ΑΓΙΟΣ ΔΕΡΒΙΣΗΣ

Ἐν ταῖς βορειοδυτικαῖς ἐπαρχίαις πῶν Ἰνδιῶν ἔζη

τὸν ἅγιον καθήμενον παρὰ τῇ καλύβῃ του ἐπὶ νεωστὶ ἀροτριωθέντος ἀγροῦ.

Ὁ μωαμεθανὸς κύριος ἐπῆγε πρὸς αὐτὸν καὶ μετὰ ὑποκριτικῆς ταπεινότητος τῷ λέγει: «Ἅγιε πᾶτερ, τρία ζητήματα μ' ἐνοχλοῦσι, δύνασαι σὲ παρακαλῶ νὰ μοὶ τὰ λύσῃς;» Ὁ Δερβίσης κατένευσεν.

«Τὸ πρῶτον ζήτημα, λέγει ὁ κύριος, ἅγιε πᾶτερ, εἶναι περὶ τοῦ Θεοῦ. Ὁ κόσμος λέγει ὅτι ὑπάρχει Θεός· ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ τὸν ἴδω, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ μοὶ δεῖξῃ αὐτὸν καὶ ἐπομένως δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω ὅτι ὑπάρχει Θεός· μοὶ ἀπαντᾷτε εἰς τὸ ζή-

τημα τούτου;» Ἐν νεῦμα ἦτον ἡ ἀπάντησις τοῦ Δερβίσου.

«Τὸ δευτέρον μου ζήτημα», ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος, «εἶναι περὶ τοῦ Σατανᾶ. Τὸ κοράνιον λέγει ὅτι ὁ Σατανᾶς εἶναι κατασκευασμένος ἐκ πυρός· πῶς λοιπὸν ἐὰν ὁ Σατανᾶς εἶναι ἐκ πυρός, δύναται νὰ βλάπτεται ἐκ τοῦ πυρός τῆς κολάσεως; Μοι ἐξηγεῖτε καὶ αὐτὸ παρακαλῶ;» Ὁ Δερβίσης νεύει.

«Τὸ τρίτον ζήτημα ἀναφέρεται εἰς ἐμὲ αὐτόν. Λέγεται εἰς τὸ κοράνιον ὅτι πᾶσα πράξις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι προαπεφασισμένη. Ἐπομένως ἐὰν ἦναι ἀποφασισμένον ὅτι ἐγὼ θὰ πράξω πράξιν τινα, πῶς ὁ Θεὸς δύναται νὰ μὲ φέρῃ εἰς κρίσιν διὰ τὴν πράξιν ἐκείνην, ἀφοῦ αὐτὸς τὴν ἀπεφάσισε; Εὐαρεστηθῆτε, ἄγιε πάτερ, ἀπαντήσατέ μοι.»

Ὁ Δερβίσης κατένευσε, καὶ ἐνῶ οἱ ἐπισκέπται ἴσταντο ἀτενίζοντες πρὸς αὐτόν, οὗτος ἡσυχῶς δραξάμενος βώλου χώματος, τὸν ρίπτει μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ κυρίου. Ὁ κύριος ἐξεμάνη διὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην καὶ ἔφερε τὸν Δερβίσην εἰς τὸ δικαστήριον.

Φθάσας εἰς τὸ δικαστήριον, ὁ κύριος ὑπέβαλε τὸ παράπονόν του, λέγων ὅτι ἡσθάνετο σφοδρὸν πόνον εἰς τὴν κεφαλὴν τὸν ὅποιον μόλις ἠδύνατο νὰ ποφέρῃ.

Ὁ δικαστὴς ἐκύτταξε τὸν Δερβίσην καὶ τὸν ἠρώτησεν ἐὰν ἦτον ἀληθὴ τὰ κατ' αὐτοῦ μαρτυρούμενα. Νεῦμα ἦτον ἡ ἀπάντησις· ἀλλ' ὁ δικαστὴς εἶπεν «Ἐξηγήθητι παρακαλῶ, διότι νεύματα ἐδῶ δὲν ἔχει». Ὁ Δερβίσης ἀπήντησε. «Ὁ κύριος οὗτος ἦλθε πρὸς μετὰ τῶν συντρόφων του, καὶ ἐπρόβαλε τρία ζητήματα, εἰς τὰ ὅποια ἐγὼ ἀπήντησα».

«Δὲν ἀπήντησε διόλου», εἶπεν ὁ κύριος, «μοῦ ἔρριψε ἓνα μεγάλον βῶλον γῆς εἰς τὸ πρόσωπόν μου καὶ δὲν ἤμπορῶ νὰ σταθῶ ἀπὸ τοὺς πόνους!»

Ὁ δικαστὴς ἐκύτταξε τὸν Δερβίσην καὶ τοῦ εἶπε «Ἐστω λοιπὸν ἐξηγήθητι».

«Ἐξηγουμαι», ἀπήντησεν. «Ἡ ἐντιμότης σας λοιπὸν ἂς μάθῃ ὅτι ὁ κύριος οὗτος μοι εἶπεν ὅτι ὁ κόσμος ὑπεστήριζεν ὅτι ὑπάρχει Θεός, ἀλλ' ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἴδῃ, οὔτε κανεὶς ἠδύνατο νὰ τῷ δεῖξῃ τὸν Θεόν, καὶ ἐπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὑπῆρχε Θεός. Τώρα λέγει ὅτι αἰσθάνεται πόνον εἰς τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὸν βῶλον τὸν ὅποιον τῷ ἔρριψα, ἀλλ' ἐγὼ δὲν βλέπω τὸν πόνον του. Δὲν ἤμπορεῖ ἡ ἐντιμότης σας νὰ λάβῃ τὴν καλοσύνην νὰ τοῦ εἴπῃ νὰ μᾶς δεῖξῃ τὸν πόνον του, διότι πῶς ἤμπορῶ ἐγὼ νὰ πιστεύσω ὅτι αἰσθάνεται πόνον ἀφοῦ δὲν τὸν βλέπω;»

«Ἀκόμῃ ὁ κύριος οὗτος με ἠρώτησεν ὅτι ἐὰν ὁ Σατανᾶς ἦτο ἐκ πυρός, πῶς τὸ πῦρ τῆς κολάσεως τὸν ἐβλάπτει; Ὁ κύριος ὁμοῦς τώρα θέλει παραδεχθῆ πιστεύω ὅτι ὁ Ἀδάμ ἦτο κατασκευασμένος ἀπὸ χῶμα καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς εἶναι χῶμα. Ἀφοῦ λοιπὸν αὐτὸς εἶναι ἀπὸ χῶμα πῶς βῶλος ἐκ χώματος τὸν ἐβλάψε;»

Ὡς πρὸς τὸ τρίτον ζήτημα ὁ Δερβίσης μετὰ ὑψηλοφροσύνης προσβλέπων εἶπε «Κύριε ἐὰν γράφῃ ἡ τύχη μου καὶ ρίψω ἓνα βῶλον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κυ-

ρίου τούτου, πῶς δύναται καὶ τολμᾷ οὗτος νὰ μὲ φέρῃ ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ».

Ὁ δικαστὴς παρεδέχθη ὅτι ὁ Δερβίσης ἀπήντησεν εἰς τὰ τρία ζητήματα μετὰ τοῦ βώλου του, ἀλλὰ τὸν συνεβούλευσε νὰ ἀπαντᾷ ἄλλοτε μὲ καλλίτερον τρόπον, διότι δὲν θὰ ἀπηλλάττετο τόσον εὐκόλως εἰς τὸ μέλλον.

ΚΡΙΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Μ. Α. ΣΕΪΖΑΝΗ

«Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΑΙ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ 1878».

Ἡ ὑπὸ τὸν ἀνωθι τίτλον ἄρτι δημοσιευθεῖσα συγγραφή ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ δημοσιογράφου κ. Μ. Α. Σεϊζάνη δικαίως ἐπεσπάσατο τὸν ἔπαινον παντὸς ἀμερολήπτου καὶ ἀρμοδίου κριτοῦ· διότι τὸ μὲν πρῶτον αὐτῆς μέρος εἶναι μελέτη πολιτικὴ πολλοῦ λόγου ἀξία καὶ μεγάλως ἐνδιαφέρουσα τὸν ἐλληνισμόν· τὸ δὲ δεύτερον ἀμερολήπτως ἀφήγησις συγχρόνων συμβάντων, σκοτισθέντων ἐκ τῆς ποικιλίας τῶν ἀντικρουομένων συμφερόντων καλλιπεῶς καὶ μετὰ δυνάμεως λόγου γεγραμμένη.

Συγγραφή τοιαύτη, ἔχουσα θέμα τὰ πολιτικὰ καὶ πολεμικὰ ἔργα ζώντων καὶ ἐπικρινόμενων ἀνδρῶν, ἦτο ὁμολογουμένως ἔργον τολμηρὸν ὑπὸ πολλὰς ἐπὶ ψεῖς· οὐχ ἦττον ὁ συγγραφεὺς, οὐδόλως λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναπόφευκτον μῆνιν καὶ τὸν χόλον — ὃν ἐν τῷ προλόγῳ αὐτοῦ χαινεται προβλέπων — προσέβη εἰς κρίσεις προσώπων καὶ πραγμάτων διὰ τρόπου καὶ μέτρου, διατρανούντων τό τε ἦθος, τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν μετριοφροσύνην ἅμα τοῦ συγγραφέως.

Ἐν ἐκάστη σελίδι τοῦ συγγράμματος ὁ ἀναγνώστης διαβλέπει ἐν τῇ λεπτότητι τῆς φράσεως τῷ μεμετρημένῳ τοῦ λόγου καὶ τῇ ἐμβριθείᾳ τῆς σκέψεως τὸν ἀπαθῆ, ἀμερολήπτου καὶ εὐγενῆ συγγραφέα, ὅστις οὐδενὶ μὲν χαρίζεται, ἀλλὰ καὶ οὐδενὸς κηρύττει πόλεμον ἐξοντώσεως, χρώμενος γλώσσῃ ἀνοικεῖφ εἰς ἱστορίαν, ἀποβλέπουσαν εἰς σκοπὸν ἐθνικὸν καὶ πολὺ ὑψηλόν. Ἐν χώρᾳ, ἣν τὰ πολιτικὰ πάθη κρατοῦσιν ἀπὸ πολλοῦ ἀνάστατον καὶ διηρημένην εἰς πολιτικὰς φατρίας, διεξαγούσας ἄσπονδον καὶ ἄδοξον κατ' ἀλλήλων πάλην, ἔργον ὑπὲρ οὐδεμιᾶς αὐτῶν κηρυγτόμενον, οὐδενὶ χαριζόμενον, κατ' οὐδενὸς συστηματικῶς καὶ σφοδρῶς ἐπιτιθέμενον δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ τύχῃ τῆς ἐπιδοκιμασίας τῆς ἀνεξαρτήτου ἐκείνης τάξεως, ἥ τις ἀπὸ περιωπῆς βλέπει ἐξετάζει καὶ κρίνει, ἐνῶ οἱ ἐν τοῖς πάθεσι τῶν προσωπικότητων κυλιόμενοι θὰ ἔβλεπον αὐτὸ ὑπὸ δύο ὁλῶς ἀντιθέτους καὶ εὐνόητους ὄψεσι.

Καὶ ὅ,τι μὲν ἐλάχιστον καὶ ἀπαρατήρητον μέχρι τοῦδε ἐδημοσιεύθη πρὸς ἐπίκρισιν τοῦ ἔργου παρὰ τινος τῶν τελευταίων τούτων, ἐπεβεβαίωσε τὴν ἀλήθειαν τῶν ἡμετέρων λόγων, οὐδὲν ἀνασχεύσας τοῦ ἔργου, ὅπερ ἐν προοιμίῳ καὶ ἐπιλόγῳ μόνον ὡς δῆθεν μεροληπτικὸν ἀπεκάλεσεν· ὅ,τι δὲ ὁ λοιπὸς ἀμερολήπτως καὶ σοβαρῶς τύπος ἐδημοσίευσεν καθιστᾷ περιττὴν πᾶσαν περαιτέρω εὐνοϊκὴν περὶ αὐτοῦ κρίσιν ἡμῶν, ἀρκουμένων νὰ μεταφέρωμεν ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε δη-